

د افغانستان په ټول ټاکنو کې د درغلیو دله منځه وړلو په موخه د اروپایی ټولني د ټاکنیزه څارونکو له خوا دچټکو اصلاحاتو غوښتنه

مطبوعاتي اعلامیه:

نیټه: ۲۰۰۹ کال د دېسمبر ۱۶ کابل - د افغانستان ۱۳۸۸ کال د ولسمشرۍ او ولایتي شوراگانو ټول ټاکنو لپاره د اروپایی ټولني دڅارني ماموریت، د افغانستان د اصلاحاتو بهیر سره د مرستي لپاره نن یو لړ وړاندیزونه خپاره کړل. د دغو وړاندیزونو موخه په ټاکنیزه بهیر کې رڼوالي او په راتلونکو ټول ټاکنو کې د درغلیو د پېښو کمول دي. دا وروستي راپور د اروپایی ټولني د ټاکنو دڅارني ماموریت د لمړني راپور چې د ۲۰۰۹ کال داگست په ۲۲ او د سپټمبر په ۸ نیټه خپور شو، په دوام خپریږي. د دغو ارزونو له مخې چې د ټول ټاکنو د خپلواک کمیسیون د وکړل شویو احصایو له مخې شوی وه، په ټاکنو کې د پراخو درغلیو په اړه خپله جدي اندېښنه څرگنده کړه.

د اروپایی ټولني د ټاکنو دڅارني ماموریت د ۵۲ کلن سر څارونکي شاعلي ټایس بیرمن چې د هالنډ د پارلمان غړي هم دي، روانه اوونې بیرته کابل ته راغی، ترڅو خپل د څارني وروستی راپور افغان دولت، د ټاکنو مامورینو، سیاسي گوندونو او مدني ټولنو ته وړاندي کړي. شاعلي بیرمن په تیر نومبر کې د خپل فرانسوي همکار شاعلي فیلیپ مورغیون پر ځای د سر څارونکي په توگه وټاکل شو. شاعلي فیلیپ د ټاکنو د ورځي څخه وړاندي او د ټاکنو پرمهال او همدارنگه د ولسمشرۍ ټول ټاکنو په لمړي پړاو کې د اروپایی ټولني د ټاکنو د سر څارونکي په توگه دنده درلوده.

ددغه ماموریت وروستي راپور د ټول ټاکنو د خپلواک کمیسیون او د رای ورکونکو د نوم لیکنې په برخه کې دوه مهم وړاندیزونه په بر کې نیسي. چې لمړي د ټول ټاکنو د اداري ناپیليټوب او خپلواکي باید پیاوړي او تقویه کړای شي، همدارنگه په دقیقه او متوازنه توگه دهغي کارکوونکي وگمارل شي، او په ځانگړي توگه ددې ډاډ ترلاسه کړای شي چې ددغه کمیسیون غړي یوازې د جمهورۍ ریاست له خوا نه ټاکل کیږي. او دوهم دا چې د نوم لیکنې د منظمې کړنلارې رامنځته کول اړین دي. باید هیڅ ډول ټاکنې پرته د کره او با اعتباره نوم لیکنې له پرسي څخه رامنځته نشي. د نوي نوم لیکنې د معلوماتو راټولو بهیر باید په لنډ وخت کې سرته ورسېږي. دغه بهیر باید د هغو کسانو نوم لیکنه په بر کې ونیسی کوم چې د رای ورکولو په شرایطو برابر نه دي، خو د راتلونکو ټول ټاکنو پر مهال د رای ورکولو قانوني سن ته رسېږي.

د وړاندي شویو وړاندیزونو ترڅنګ چې په رپوت راغلي دي د نوماندانو د ټاکنې بهیر باید په بشپړه توگه اصلاح شي، ترڅو د پرمختللو درغلیو مخه ونیول شي. د نوماندانو د ټاکنې بهیر کې د هغو کسانو نومونه باید ځای ونلري، کوم چې د بشر دحقونو څخه په سر غواړي او غیري مسوولو وسلوالو ډلو ټپلو سره په اړیکو درلودلو تورن دي. د ټاکنیزه ارگانونو د اعتبار د ساتنې لپاره، هغو کسانو سره باید قانوني چلند وشي، کوم چې په درغلیو کې بنسټ ول. برسیره پر دې په ټاکنو کې د ونډې اخیستو لپاره بنځو ته باید اسانتیاوې رامنځته شي. دا راپور همدارنگه په کلکه توگه د نړیوالي ټولني څخه غواړي چې له افغاني ارگانونو او ټاکنیزه بنسټونو څخه خپل ملاتړ تازه کړي.

نن د راپور د خپرولو پرمهال شاعلي بیرمن وویل: "چې د ولسمشرۍ او ولایتي شوراگانو ټول ټاکنې د اروپایی ټولني د ټاکنو د څارني ماموریت له خوا وازول شوي، دغه ټاکنې د پراخو درغلیو له امله متاثره شوي. دا ډیره مهمه ده چې داسې لاري چاري پیدا کړای شي، ترڅو په راتلونکي کې دغه ډول پېښې رامنځته نه شي. اوس دا د افغانستان ولسمشر، افغان دولت او نړیوالي ټولني پورې اړه لري چې دیموکراتیکه ټولني حمایه کړي."

"او په دې کار کې باید ځنډ رامنځته نشي. مهمه موضوع دلته د افغانستان د دیموکراتیکو ادارو قانوني والي دي، نه یوازې دافغانانو له نظره، بلکې د هغو هیوادونو دخلکو له نظره هم باید ولیدل شي کوم چې له افغانستان سره مرستي کوي، او دا چې د دوي ځواکونه دلته خپل ماموریت سم پرمخ وړي. افغانستان هغه وخت کولای شي چې بیرته په خپل برخلیک بشپړ کنټرول ترلاسه کړي، چې اغیزمنه او حساب ورکونکي اداري رامنځته کړي. او دا هغه څه دي چې افغان ولس یې هیله لري."

EUROPEAN UNION ELECTION OBSERVATION MISSION TO AFGHANISTAN
Presidential and Provincial Council Elections 2009

ماموریت نظارت اتحادیه اروپا برای انتخابات در افغانستان
د افغانستان لپاره د اروپایی ټولني د ټاکنو دڅارني ماموریت

په ټوليزه توگه په وروستي رپوټ کي دافغانستان اسلامي جمهوري دولت ، د ټول ټاکنو اداري ، سياسي گوندنو ، مدني ټولنو او نړيوالي ټولني ته ۳۷ وړانديزونه شوي دي. دغه رپوټ په انكليسي ، پښتو او دري ژبو چمتو شوی دي. دغه رپوټ د اروپایی ټولني د ټاکنو دڅارني ماموریت په لاندني ويب پاڼي کي تر لاسه کولای شي.

www.eueom-afghanistan.org

ايډيټرانو ته يادښت:

د اروپايي ټولني د ټاکنو د څارني ماموریت ، دافغانستان د اسلامي جمهوریت په رسمي بلنه افغانستان ته راغي ، ترڅو د ۲۰۰۹ کال د ټول ټاکنو بهير د نړيوالو معيارونو او د افغانستان د کورنيو قوانينو پر بنسټ و ارزوي. دغي ماموریت د ۲۰۰۹ کال د جولای له دوهمي نيټي څخه دهمدي کال د نوامير تر ۶ نيټي پوري له خپلو ۱۲۰ څارونکو سره دلته حضور درلوده. که څه هم د دوي ماموریت د ټول ټاکنو په ورځ د عمومي امنيتی محدودیتونو او پراخو تاوتریخوالو له امله يو څه متاثره شو ، خو بيا هم د دوي څارونکي د هيواد د ۳۴ ولايتونو له ډلي څخه د ۱۷ ولايتونو د ۲۶۸ رای ورکولو مرکزونو په پرانيستلو او رایو شميرلو بهير کي حضور درلوده.

د ټول ټاکنو څارنه ، د بشر حقونو ته درناوي ، خپلواکي پرمختيا او د قانون د حاکمیت د پراختيا لپاره د اروپايي ټولني د بهرني پالیسی له مهمو کارونو څخه ده. اروپايي ټولني تراوسه کابو ۸۰ ټول ټاکنو څخه په دريو وچو کي ، د نړيوالو معمولو معيارونو او د ټاکنو د څارني نړيوالي اعلاميې د اصولو پر بنسټ چي د ۲۰۰۵ کال د اکتوبر په مياشت کي د ملګرو ملتونو په ملاتړ تصویب شوه ، څارنه کړي ده.

دلایياتو معلوماتو لپاره هيله ده چي لاندني شميري سره اړیکه ټينګه کړي:
د اروپايي ټولني د ټاکنو دڅارني ماموریت مطبوعاتي مرستيال، +۹۳۰۷۰۶۲۲۱۳۷۷
ويب پاڼه :

www.eueom-afghanistan.org